

USTAVNI SUD CRNE GORE
g-đa Desanka Lopičić, predsjednica suda

Црна Гора
УСТАВНИ СУД ЦРНЕ ГОРЕ
21.02.2014.

Примљено:			
Орг. јед.	Број	Пр. јог.	Вриједност

Podgorica, 21. februar 2014.

PREDMET: *Legitimitet, ažurnost i transparentnost Ustavnog suda*

Poštovana gospođo Lopičić,

želimo da Vam ukažemo na tri pitanja koja ozbiljno ugrožavaju legitimnost, ažurnost i transparentnost Ustavnog suda, a samim tim i njegov ugled i opštu ocjenu o djelotvornosti u pravnom sistemu Crne Gore. *Prvo* je podsjećanje da je potrebno da Ustavni sud prioriteto odluču o ustavnosti prestanka mandata sudijama prethodnog saziva, a samim tim i o ustavnosti sopstvenog izbora, o čemu je već pokrenut postupak. *Drugo pitanje* je nepostojanje javnog rasporeda odlučivanja Ustavnog suda, pogotovo u odnosu na predmete u kojima se odluke čekaju godinama. *Treće pitanje* je potreba za većim otvaranjem Ustavnog suda za javnost.

1. Podsjećamo Vas da je Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Šučko Baković, 15. novembra 2013. podnio Predlog za ocjenu ustavnosti Ustavnog zakona za sprovođenje Amandmana na Ustav Crne Gore i Zakona o Ustavnom sudu tvrdeći da su sudijama protivustavno prekinuti mandati tako što je mimo uslova propisanih Ustavom propisan razlog za prestanak njihove funkcije aktom niže pravne snage, tj. zakonom. Pored Ombudsmana, koji je podnio predlog o kome je Ustavni sud dužan da odluču, istu inicijativu podnijeli su i advokati Orle Marković i Predrag Mugoša. Takođe, Venecijanska komisija je u svom posljednjem mišljenju o usvojenim amandmanima na Ustav Crne Gore izrazila žaljenje što crnogorske vlasti nijesu dopustile da sudije Ustavnog suda ostanu na svojim funkcijama do kraja mandata.

Ako su odredbe Ustavnog zakona kojim su prekinuti mandati sada već bivših sudija Ustavnog suda neustavne, sadašnji sastav Ustavnog suda bi morao sam sebe da ukine i svoj izbor proglasi pravno nevažećim. ***Smatramo da bi Ustavni sud prije bilo koje druge odluke trebalo da odluču o ustavnosti izbora svojih članova.***

2. Naš drugi predlog motivisan je činjenicom da se pred Ustavnim sudom u radu nalaze predmeti o kojima nije odlučeno i više od tri godine. Istovremeno, posebno u posljednje vrijeme, podnose se ili najavljuju inicijative i predlozi za ocjenu ustavnosti zakona o kojima se očekuje prioriteto odlučivanje (kao što su npr. ocjena ustavnosti tzv. "Zakona o KAP-u" ili ocjena ustavnosti tzv. "izbornih zakona").

Podsjećamo samo na neke predmete koji su stari po nekoliko godina, o kojima Ustavni sud još uvijek nije odlučio, iako imaju i širi društveni značaj, pa je o njima po Poslovniku Ustavnog suda trebalo da bude prioriteto odlučeno:

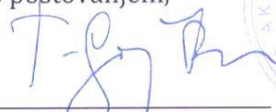
- Predlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odluke Glavnog grada prema kojoj pravo na obroke u narodnoj kuhinji imaju samo crnogorski državljani – predlog je 2011. podnio Zaštitnik ljudskih prava i sloboda podržavši tako inicijativu Akcije za ljudska prava;
- Inicijativu za ocjenu ustavnosti Zakona o prekršajima u odnosu na još uvijek važeći način izbora organa za prekršaje od strane Vlade, koju je podnio Centar za građansko obrazovanje u septembru 2012;
- Inicijativu za ocjenu ustavnosti Zakona o javnim okupljanjima koju je podnijela Inicijativa mladih za ljudska prava u aprilu 2011.
- Pored navedenih predloga i inicijativa za ocjenu ustavnosti, Ustavni sud gotovo tri i po godine nije odlučio o ustavnoj žalbi Damira Mandića, osuđenog za saučesništvo u ubistvu Duška Jovanovića, koja je podnijeta u novembru 2010, kao i brojnim ustavnim žalbama koje su podnijete prije godinu, dvije i više.

Imajući u vidu da ljudsko pravo na suđenje u razumnom roku obuhvata u smislu evropskih standarda i postupak pred Ustavnim sudom, nadamo se da će Ustavni sud hitno objaviti plan - raspored rješavanja starih predmeta, kao i novijih u kojima namjerava da prioritetno odlučuje, s tim da za predmete o kojima se odlučuje "preko reda" objavi i pisano obrazloženje.

3. Skrećemo Vam i pažnju na potrebu da Ustavni sud bude otvoreniji za javnost. Smatramo da se bez odlaganja mora osigurati minimum transparentnosti tako što će se: a) redovno i blagovremeno objavljivati sve odluke i obavještenja o izrečenim odlukama na internet stranici Ustavnog suda; b) objaviti raspored rješavanja predmeta, c) blagovremeno najavljivati datumi sjednica sa spiskom predmeta o kojima će se odlučivati i održavanjem javnih rasprava.

Hvala na pažnji.

S poštovanjem,

mr Tea Gorjanc Prelević

izvršna direktorka NVO Akcija za ljudska prava